

OOSTPOST

SOERABAYASCHIE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya Ƴ jaar / 24.- Ƴ halfj^r / 12.- Ƴ maand / 2.-
 • Java. „ „ 30.- „ „ 15.-
 • Buitenh. „ „ 36.- „ „ 18.-
 • Europa. „ „ 50.-
 De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

MAANDAG 12 NOVEMBER 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is / 1.- voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
 Advertentie met groote letter betalen dubbeld, Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

ADVERTENTIËN.

De Resident van Soerabaya maakt bekend, dat op Vrijdag den 16den November a. k. bij 's lands pakhuizen te Soerabaya, in het openbaar zullen worden verkocht: 400,000. Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld, waarvan een monster bij de vermelde pakhuizen ter bezigtiging.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant* van den 10den October 1860 N° 81.

SOERABAYA, De Resident voornoemd,
 den 18den October 1860. O. VAN REES.
 (1657)

BEKENDMAKING.

Op Woensdag den 21sten dezer, des morgens ten 10 ure zal ten bureele van den Resident van Soerabaya eene publieke

UITBESTEDING,

worden gehouden, voor den overvoer gedurende de jaren 1861/3 van zout uit de hoofdepotpakhuizen te Grisse naar de zoutverkooppakhuizen in deze Residentie.

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van zon en feestdagen, ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, 10 November 1860.

Namens den resident,

De Sekretaris,

(1825)

CH. TROMP.

POST-KANTOOR.

Op Dingsdag den 13den dezer, zullen voor **Macassar** en de **Mo-lukkes** brieven pakketten worden gesloten.

SOERABAYA, De Postkommies,
 10 November 1860. (1824) C. WELTER.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 13den November 1860.
 Bij den chinees *The Goantjiang* in de nieuwe chin. kamp van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 14den November 1860.
 Bij A. H. Deeleman in de stad van diverse goederen.

Op Donderdag den 15den November 1860.
 Bij D. D. van Boeckholtz, in de chin. kamp van diverse-goederen.

DE NAAM.

(Vervolg.)

Suze had haren vader altijd beschouwd als het toonbeeld van mannelijkheid en deugd, al was het dan ook eene deugd die haar meer afstootte dan aantrok, omdat gestrengheid en liefde bij hem gelijkkluidend waren door de koelheid, waarmede hij beide betoonde. Het kwam dus niet in haar op te twifelen aan zijn regt om te handelen zoo als hij deed, zelfs niet aan de billijkheid van een zoo willekeurig overgaan van beleefde aanmoediging tot even beleefd verzet. Eene enkele toespeling op de mogelijkheid van een huwelijk dat haar de hoogste kringen zou binnenvoeren, door den heer ALTINK geuit, had haar, die er niet aan dacht haren vader te verdenken van den toelag om over het lot van zijne kinderen te beschikken volgens de wetten hem door zijne eerszucht gesteld, alleen in zóó verre verschrikt, dat zij meende te begrijpen waarom hare liefde voor George door hem niet goedgekeurd kon worden, en tegen zijnen wil moest strijden. En dáárom, voor 't oogenblik, gevoelde zij zich tot niets anders in staat dan tot lijdelijk afwachten van den loop der gebeurtenissen. Hem vergeten... zou zij het kunnen doen? Maar zóó ver toch ging de eisch van haren vader nog niet, ja, dacht hij er zelfs wel eens aan haar dat vergeten tot pligt te stellen?

Suze geloofde het niet; hare zuster MINA dacht er anders over. MINA, met haar levendig, veerkrachtig karakter had de verandering die wij hebben beschreven met de groot-

Op Vrijdag den 16den November 1860.
 Bij 's Lands Algemeene pakhuizen alhier van 400,000 Amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld.
 (1793)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene **DOCHTER**, J. H. C. KOLLING, echtgenoot van

A. A. DE LA FOSSE.
 (1815)

SOERABAYA, 9 November 1860.

STERFGEVALLLEN.

Op den 23sten September 1860 is te 's GRAVENHAGE overleden, de WelEdelGestrenge Heer **PIETER SWERVER**, laatstelijk Assistent Resident voor de politie te dezer stede.
 (1836) Eenige kennisgeving.

VENDUTIE

BIJ

A. H. DEELEMAN,

op aanstaande Woensdag 14 November

VAN

DIVERSE COMMISSIE GOEDEREN. (1790)

OP VENDUTIE

van Woensdag 14 November

BIJ

A. H. DEELEMAN.

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

B	J	239,240,241,242	Elf kisten inh ^d . 545
VE	& C	244,245,251,252	p ^r . 5/4 Engelsche
		253,255,257.	MADAPOLLAMS.

min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per het Pruiss. schip *Von der Heijdt*, Kapitein NEUMANN.
 (1816)

Op de VENDUTIE

van Woensdag 14 November

bij

A. H. DEELEMAN.

zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht.

Een partij pas aangebragte GROENTEN en VLEE-

SCHEN, alsmede gesorteerde **KOEKEN** in **BLIK**, die bij **KLEINE KAVELINGEN** zullen verkocht worden.

53 vaatjes **BOTER**.

6 vaten **ZEER GOEDE PALE ALE**.

40 kisten **BIER**.

348 vaatjes **HARING**.

Verder **GETEERD TOUWWERK**, **WITTE- en ZWARTE BENDI** en **WAGEN-LEIDSELS**, **HALSTERS**, **VLAG- en LOGLIJNEN**, **ZEILGAREN**, enz. (1817)

Op VENDUTIE.

Van Woensdag 14den November

bij

A. H. DEELEMAN.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht.

JFvL & C 1585/88 4 bn. @ 63 p^r. **GEV. KATOEN.**

TH 1468, 1471/74 5 „ „ 60 „ Do. Do.
 1481/82 2 „ „ 70 „ Do. Do.

JFvL & C 1618 Een „ „ 50 „ **GINGANGS.**

min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per het Eng. schip *Esther*, kapt. T. Osborne. (1808)

VENDUTIE

op Donderdag den 15den November a. s.

bij

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

alwaar zal worden verkocht.

Een paar oorknoppen met 6 grooten brillanten.
 Een juweelen broche met 13 steenen.
 Achtien brillanten knopen.
 Twee ringen met brillanten.
 Een ring met een brillanten steen.
 Twee juweelen haarpennen.
 Een haarspeld met robijnen.
 Een gouden ketting.
 Een gouden armband.
 Een bloedkoralen do.
 Een schildpadkistje met zilver gemonteerd.
 Zilveren sigaren- en aschbakjes.
 do. soeplepel, lepels en vorken. enz.
 (1791)

Op de VENDUTIE

van den 15den November a. s.

zal nog worden verkocht:

Een **EUROPESCHE REISWAGEN**, en een d^r. **WAGEN** met een bank.

(1799)

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

ste ergernis aanschouwd; zij had er de gevolgen van berekend, want zij begreep, als bij ingaving, welken weg haar vader zou inslaan om zijn doel te bereiken; zij wilde die gevolgen afwenden, getuige hare poging om zoo wel haren vader als de gelieven tot eene verklaring te drijven — in 't eind, zij had de oorzaken dier verandering voorzien en dit had haar geprikkeld tot eenen tegenstand, waarvoor zij wist dat haar vader eene vrees koesterde, die... Maar keeren wij tot ons verhaal terug, dat ons de feiten zal doen zien welke uit zulk eenen toestand moesten voortvloeijen.

Daar onder zulke omstandigheden in de huiskamer der familie ALTINK een levendig, ongedwongen gesprek bijna onmogelijk was, zal men gemakkelijk begrijpen. MINA nam de *honneurs* van het theeblad waar, en had moeite genoeg om Suze, die haar borduurwerk had opgenomen blijkbaar om niet gedwongen te zijn het oog van haren vader te ontmoeten, door blik en gebaar te beduiden dat zij zich toch wat moediger moest aanstellen, en niet door zucht bij zucht aan haren vader verraden hoe ver hij het zonder nog iets te hebben gesproken of gedaan, reeds had gebragt om haar te doen wanhopen aan de vervalling van hare wenschen.

Intusschen was George nog minder op zijn gemak. Hij antwoordde niet of tamelijk verstrooid op hetgeen tot hem werd gesproken, en in 't eind kreeg hij het te kwaad; hij moest zich kunnen bewegen, of het overvolle gemoed zou zijn losgebarsten. Eer hij het wist was hij reeds een der groote openstaande glazen tuindeuren uitgetreden, en stond alleen midden in den vrij grooten tuin.

Alleen?... neen, mijnheer ALTINK stond aan zijne zijde, en legde hem de hand op den schouder. Hij huiverde bij die aanraking, zag schichtig om, en ontmoette een blik die op hem den invloed uitoefende van eene betoovering, en hem de kracht tot nadenken of berekenen ontnam. Hij stotterde:

— Mijnheer ALTINK!... vergeef mij... Suze!...

De hand drukte zwaarder — loodzwaar, verpletterend, verbeeldde zich George — op zijnen schouder, en o! onuitstaanbaar zacht en snijndend koel klonken ze hem in de ooren, de afgemeten woorden van Suze's vader:

— Ja, GEORGE, Suze is nog maar zelden van huis geweest, en zij schijnt er tegen op te zien ons te verlaten. Ik begrijp anders niet waarom ze van middag zoo mistroostig schijnt; maar 't zal wel beteren als zij maar eerst bij hare tante is. Mijnne zuster VAN WILDEBURG is eene charmante vrouw, en het kon wel eens zijn dat zij Suze zoo lang bij zich wist te houden dat zij bij haren terugkeer u hier niet meer vond.

— Mij niet meer vond?... Wat kunt ge daarmee bedoelen, mijnheer ALTINK?

— Niets eenvoudiger, mijn vriend; als Suze hier terugkeert, is het niet voor dat het den minister heeft beaagd, u, misschien wel als kapitein, over te plaatsen bij een ander regiment. Ik heb dezer dagen zoo iets van eene promotie hooren fluisteren; of als mevrouw VAN WILDEBURG haren logé vóór dien tijd kwijt raakte, zou het alleen zijn omdat er dan iemand was gekomen die zich op haar persoon meer regt had weten te verwerven, dan gij, en hare tante en ik te zamen zouden kun-

Op de VENDUTIE

van den 15den November a. s.

zal nog worden verkocht:

Een goed gedresseerd **Stadly paard**, hoog 4 voet 2 duim, tevens geschikt voor **stijpaard**; en circa 160 picols **bruine suiker** in zakken.

(1837) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op de VENDUTIE

van den 15den November a. s.

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

Eene **KLEINE PARTIJ** afgesloopt **MARINE METAAL**, afkomstig van het Ned. schip *Amazona* kapitein **ABBINK**.

(1792) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

OP DE VENDUTIE

van den 15den November a. s.

zal nog worden verkocht:

DRIE KROONEN, ieder met 4 **LAMPEN**.— **WITGOED**, **JACONET**, **MUUR- en TAFELLAMPEN**, **BIER**, **BRANDIJ**, **GOED MEEL**, **ALCATIEVEN**, **INLANDSCHE ZADELS**, **SCHILDERIJEN**, 100 vaatjes **GOEDE BOTER**, enz.

(1821) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op de VENDUTIE

van den 15den November a. s.

zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht.

W & W. No. 363/79—5 balen ieder @ 20 ps. 5/8 **Drills**, beschadigd aangebragt per het Nederlandsche schip *MENTOR*, kapitein **P. P. DUINKER**.

(1800) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

OP DE VENDUTIE

van den 15den November,

zal nog worden verkocht:

1500 bossen **Blindrotting-** en eene partij **Euro. peesch Tuinwerk**, zoo als **Vlaggenlijnen**, **Lorlijnen**, **Zellgaren**, **Lijnen**, witte-geele en zwarte **Wagen en Bendie Leidsels**, **Halsters** voor **Paarden**, enz.

(1812) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op de VENDUTIE

van den 15den November a. s.

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht

EC. No. 113/118—6 kisten @ 50 ps. ruwe **Calicots**.
VE & C. No. 81/92—12 kisten
ET & C. No. 105/114—10

alles beschadigd aangebragt per de *BELLATRIX*, kapt. **SANDBERG**.

(1813) D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Op den 17 November

zullen voor het **STERFHUIS** van den Malaijer **INTJE AKIL** publiek worden verkocht.

Een **ERF** met het daarop staande **STEENEN** met **PANNEN GEDEKT HUIS** gelegen in de Kampong *Galocan*, bij de verponding geregistreerd onder no. 1433 en aangeslagen voor f 2000.

De agenten der Soerabaijasche Wees- en Oedel kamer,

MODJOKERTO, J. BAART DE LA FAILLE,
den 3 November 1860. **W. VIJSSMA.**

(1767)

nen doen gelden. Maar dit a *governo*, verstaat ge. Wat zegt ge wel van mijne dahliaas? Ze doen 't goed dit jaar, vindt ge niet?"

Maar **GEORGE** vond niets van de dahliaas, hij wandelde als een droomende met mijnheer **ALTINK** den tuin rond, en vervolgens naar de kamer terug, nam als een droomende afscheid van de beide zusters, en kwam als een droomende op zijne kamer terug, waar hij tot laat in den avond zonder licht bleef zitten, vervolgens om de lamp schelde, en in koortsachtige opgewondenheid twee lange brieven begon te schrijven.

Tegen dat het begonnen was te schemeren, had **Suze** over zulk eene zware hoofdpijn geklaagd, dat **MINA** haar had geaden zich naar hare kamer te begeven. Mijnheer **ALTINK** was met zijne jongste dochter alleen gebleven, maar dit zamen zijn scheen maar half met zijne begeerte te strooken, althans, hij maakte eenige beweging om de kamer te willen verlaten, maar dit lag nu weder niet in **MINA**'s oogmerken, die met meer ernst dan men van haren jeugdigen overmoed zou verwacht hebben, en met een zweem van andoening in hare stem sprak:

— Pa! als ge het schikken kunt blijf dan nog even. Ik heb u iets te vragen."

Daar lag meer cnrust dan onwil in den toon, waarop haar vader antwoordde:

— Maak het dan maar kort; zeker weer zoo iets lat ge gaarne hebben zoudt en dat mij heel wat moet kosten."

— Juist, pa! zoo iets is het, ofschoon ik eigenly niet begriip, waarom het u zoo veel moet kosten. Mij dunkt

Op den 27sten November aanstaande.

Zullen door de ondergeteekenden vóór hunne pakhuizen publiek aan de meestbiedende voor rekening van belanghebbenden worden verkocht, de ondervolgende **GOEDEREN**, alles toebehoorende aan het wegens expiratie ingetrokken **KOFFIJ HUURLAND Ardjosarie** in deze Residentie, bestaande in:

Een **PLANKEN WOONHUIS** met **ATTAP GEDEKT. KOFFIJ LOODSEN** met **ATTAP en PANNEN** Ge- en woningen. **DEKT.**

Eenige **MACHINERIE** behorende bij pelmoleus.

35 **TREKBEESTEN.**

9 **KARREN.**

2 **METALEN KANONNEN.**

3 **GEWETEN.**

SMIDS en TIMMERMANS GEREEDSCHAPPEN.

1 **WEEGSCHAAL** met 500 @ gewigten.

GUNNIJ en andere zakken.

1 **METALEN KLOK.**

Eenige **MEUBILAIRE GOEDEREN.**

3 **GEDOKKANS.**

Eenige **HOUTWERKEN,**

en verders wat te voorschijn zal worden gebragt.

De verkoop van huizingen geschiedt voor afbraak.

(1684)

W. MAJOR & CO.

Pasoeroean.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Woensdag den 28 November 1860

zullen de commissiounairs **JOHN PRYCE & Co.** te *Batavia* voor rekening van belanghebbenden publiek verkoopen het Nederl. schip **BESCHIOSCH**, kapitein **J. H. MUGGE**, groot 501 gemeten lasten met **STAAND en LOOPEND TUIG**, een stel **ZELLEN**, 3 **ZWARE ANKERS** en **KETTINGEN**, waarvan een 105 vadem en twee 90 vadem lengte hebben, 8 **WATERKETELS** ieder inhoudende ruim 3 leggers en eenige **WATERVATEN**.

Verder de **INVENTARIES** en **GOEDEREN** van genoemd schip.

SOERABAYA,
9 November 1860.

B. KOPERSMIT & CO.

(1806)

HOUTVENDUTIE

TE **Sidho-Ardjo**

op Donderdag den 6den December aanstaande

VAN

725 STUKS BALKEN

(1715)

P. C. VAN ROIJEN.

VERKOOP VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT KRATON

Gezagvoerder **NIJVENHEIM,**

Vertrekt op aanstaande Dingsdag den 13den dezer naar *Bezoekie* via *Pasoeroean* en *Protolingo*.

(1798)

MC MILLAN MARTEN & CO.

HET STOOMSCHIP PADANG,

kapitein **GUYOT,**

vertrekt naar de *Molukkos* via *Macassar*, *Timor Koepang* en *Delly* op Woensdag den 14den November.

(1810)

W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP AMBOM,

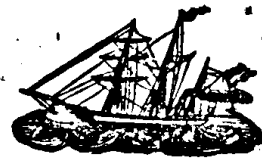
kapitein **VOGEL,**

vertrekt naar *Batavia* via *Samarang* op Vrijdag den 16den November.

(1811)

Adres bij **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK DER STOOMBOOT OENARANG,

KAPITEIN **S. VAN HULSTIJN,**

van *Soerabaija*, naar *Samarang* en *Batavia* is bepaald

op den 5den en 20sten dezer.

De Agenten,

ADAM & CO.

(1747)

STOOMBOOT

PRINS VAN ORANJE.

directe dienst tusschen *Sourabaija*, *Batavia* & vice versa.

gedurende November.

Vertrek van	Verblijf te	Vertrek van
Soerabaija	Batavia	Batavia
Zaturdag den 3den	5, 6, 7 en 8sten	Vrijdag den 9den
Dingsdag den 13den	15, 16, 17 en 18den	Maandag den 19
Vrijdag den 23sten	25, 26, 27 en 28st.	Donderdag den 29

Dus in ééne week heen en terug, met 4 dagen opouthoud te *Batavia*.

(1712)

MAJOR MATZEN & CO.

VERTREK VAN SCHEPEN.

Met het Nederl. schip

KOSMOPOLIET,

gevoerd door kapt. **J. ROUTEN**, bestaat nog gelegenheid voor passagiers om te repatrieren. Deze bodem zal nu tegen het einde dezer maand de retourreis van *Batavia* aanvaarden.

Nadere informatie te bekomen bij

De Agenten,

SOERABAYA,
9 November 1860.

B. KOPERSMIT & CO.

(1805)

MUZIK-GENOOTSCHAP

ST. CECILIA.

Bij deze wordt ter kennis van heeren leden gebragt dat uithoofde van het ongunstige weder tot nadere bekendmaking slechts eene repetitie 's weeks zal worden gehouden, en wel op Donderdag avond, zoowel voor het instrumentale als voor het vocale gedeelte.

Namens de Directie

De Secretaris,

VERKOUTEREN.

(1807)

die haar een belangrijk voordeel op haren vader deed verliezen, en die haren moed vruchteloos dreigde te maken. Want, zoo mijnheer **ALTINK** altijd gevoelig, ja schier bevreesd was gebleken voor het wapen dat zij gewoonlijk voerde, voor hare moedwillige scherts — dat andere wapen, die ernst, was haar te vreemd dan dat een man als hij het haar niet spoedig uit de hand zou kunnen slaan. Hij greep dan ook de gelegenheid aan met al de behendigheid welke hem vooral door de ondervinding was geleerd.

— **MINA!** waarlijk, ik sta verbaasd dat mij door u eene verklaring wordt gevraagd, waar door **GEORGE**, die er dan toch het naast aan toe is, het stilzwijgen wordt bewaard. Ik zou u zelfs kunnen zeggen, dat ik niet weet waarom ik zou moeten aannemen dat **GEORGE** en **Suze** tot elkander in eene andere betrekking wenschen te komen dan tot heden tusschen hen heeft bestaan. Maar 't is waar, ik ook, geloof dat er wat anders bij in het spel is gekomen; maar ik geloof tevens, dat ik regt heb om het jeugdige dwaasheid te noemen. En daarom ik raad u wecs verstandig en laat de zaak over aan wien zij eigenlyk aangaat. Mij dunkt, **GEORGE** is oud en wijs genoeg om zelf te handelen als hij begrijpt dat het noodig is; wanneer ik hem, en ook u, verstaat ge mij, een goeden raad mag geven, laat hem dan niet beproeven aan **Suze** te schrijven terwijl ze bij de **WILDENBURGS** is gelogeed. Ik heb mijne maatregelen genomen om elke correspondentie van dien aard te voorkomen."

(Wordt vervolgd.)

SOCIETEIT CONCORDIA THE DANCANT

op den 17den dezer
0 November 1860. De Secretaris,
(1822) **STOELMAN.**

ER IS VERLOREN.

Een zilveren haarspeld met diamanten tekenen, de eerlijke viander dezelve bij den uitgever dezer terug bezorgende, kan eene ruime belooning erlangen.
(1827)

PATENT-MANGEL EN PERS.

Deze zeer doelmatige en alhier nog onbekende machine, werd eerst onlangs uit Europa aangebragt en in het MARINE HOTEL te koop gesteld, waar zij dagelijks bezigtigd kan worden.

De beknopte en weldoordachte inrigting van dezen toestel zal een ieder duidelijk doen inzien, welk groot nut het gebruik er van moet opleveren aan hen die prijs stellen op eene vlugge en onschadelijke behandeling van hun waschgoed, en wel speciaal aan de bewoners der binnenlanden, wien eene verbeterde wijze van leederenreiniging als de bovenbedoelde, niet dan welkom kan zijn.

Marlac Hôtel. (1832)

HOUDERS VAN COGNOSSEMENTEN AAN ORDER, OVER

L. \$ 113/3. 2 kisten KOOPMANSCHAPPEN,

alhier van Liverpool aangebragt per het Pruisssische schip *von der Heijdt*, kapt. NEUMANN, gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij

De Agenten,
(1831) **HILL BROEKMAN & CO.**

HOUDERS VAN COGNOSSEMENTEN OVER DE PARTIJ VAN

VE 1 98 KISTJES WIJN, uit Nederland aangebragt per *Joan Melchior Kemper*, kapt. J. H. SALM, en afgeladen door W. W. VAN EREN, gelieven zich bekend te stellen bij

de agenten,
(1818) **MAC LENNAN & CO.**

VEREENIGING VAN ASSURADEUREN TE AMSTERDAM.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden te berigten, dat zij door de vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam benoemd zijn tot agenten voor Soerabaja en omliggende plaatsen, en zij deze benoeming aangenomen hebben.

Schepen en goederen verzekerd te Amsterdam, zijn bij beschadiging aan het toezigt van het agentschap onderworpen, en worden belanghebbenden, in het belang van die het aangaat, uitgenoodigd bij zeeschade dadelijk kennis te geven aan

De agenten voor Soerabaja en omliggende plaatsen van de Vereeniging van Assuradeuren te Amsterdam.
(1681) **P. KERVEL & CO.**

Bij de Agenten te Soerabaja
VAN DE

OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND- ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,

als thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.
(1214) Agenten.

COLEMAN'S EUROPEAN AND AMERICAN HOTEL.

Poiot de Galle.

De ondergeteekenden, gedurende eenige dagen in bovengenoemde Hotel gelogeerd geweest zijnde, verklaren op verzoek van den eigenaar aldaar zeer naar hun genoegen te zijn geweest, en zoowel tafel, als bediening en zindelijkheid, niets te wenschen overliet.

DE KOCK.
J. GROLL.
L. KNIFFLER.
J. F. VAN LEEUWEN.
(1853)

EEN STEVEN HUIS en RIJ-
GEBOUWEN met regt van opstal op
EEN ERF en TUIN groot 800 vier-
kante ellen, gelegen aan de *Kalie-Anjer*, buiten de ont-
genings-limite der vesting te Soerabaja.
Te bevragen bij den uitgever dezes. (1732)

De verkoop der arakfabriek DINOJO te Soerabaja zal alanu plaats hebben op Dingsdag den 27sten November a. s. op de fabriek zelve, met deszelfs volledige inventaris. voorradige grondstoffen, en conditiën in een koop, zoo als vroeger bij annonce is omschreven; hierna de overtollige goederen, als oud en nieuw KOOPER, ZWAVELZUUR, VERWSTOFFEN, ANNIJSZAAI, HOUTWERKEN, SPIJKERS, DAKPANNEN enz. enz. De aangename ligging aan den grooten weg en aan de rivier, het comfortable der huizen enz. zijn voorzeker zoo vele redenen, die de waarde dezer volledige en uitgebreide fabriek verhoogen.

Alle informatiën zijn steeds bij den eigenaar der fabriek te verkrijgen, en is dezelve alnog uit de hand te koop.

(1838) **B. VAN DER ZWAAN.**

PUIKE

MANILLA SIGAREN No. 2.

(1835) **L. W. VAN DER ZWAAN.**

DE DIVERSE JAPANSCH

CHINEESCHE COEDEREN.

aangekondigd door den heer VAN BOECKHOITZ, zijn overgenomen door, en voor billijke prijzen verkrijgbaar in de **TOKO** van

(1830) **M. H. HALEWIJN.**

J. LLOYD & CO. SCHEEPSBOUWMEESTERS ALHIER.

Brengen ter kennis van Heeren REEDERS, Agenten, Gezagvoerders en alle anderen belanghebbenden, dat bij hen steeds gelegenheid bestaat, tot het kielen en repareren van vier der grootste schepen te gelijk; dat zij ruim voorzien zijn van Europeesche bazen en werkvolk, van alle benoodigde materialen, van DJATIEHOUT gebouwde SLOEPEN, KOPERVAST, van alle dimensien; van eene groote hoeveelheid DJATIEHOUT en SPIEREN voor RONDHOUTEN zoo wel MASTEN als LIJZELEN SPIEREN, van twee nieuwe IJZEREN MASTEN van 69 en 78½ voet lang en 26dm. DIAMETER, van POMPSPIJLEN, ANKERS en KETTINGEN, IJZEREN POMPEN, TOUWWERK, ZEILDOEK en verder van alles wat behoort tot complete uitrustingen voor schepen.
(1820)

WEDEROM VERKRIJGBAAR

bij bestelling wegens IJsvoorraad
Alle soorten van

GEPREPAREERDE

IJS-TAARTEN

DITO KLEINE TAARTJES.

waarvoor de ondergeteekende zich gelijk vroeger aanbeveelt.

C. H. GRIMM.

10 November 1860. (1814)

JEAN MARIE FARINA

VERITABLE EAU DE COLOGNE.

Riegens TRANSPARENT ZEEP.

Triple Extrait de Rose.

en diverse FIJNE ODEURS, BORSTELS en SCHUIJERS.

bij
(1829) **M. H. HALEWIJN.**

BIJ LEROUX & CO, OP BESTELLING

alle dagen verkrijgbaar:

geprepareerd VANILLE.

FRAMBOZEN-, AARDBEZIEN-, MOERBEZIEN-
PERZIKEN- en ABRIKOZEN

CHARLOTTE RUSSE.

FROMAGE GLACÉ.

PUNCH @ la ROMAINE.

CHARLOTTE PARISIENNE enz. (1809)

REGENJASSEN

bij
(1834) **L. W. VAN DER ZWAAN.**
Heeren-straat.

PRACHTIGE

MACONNIEKE TABLIERS

OP NIEUW ONTVANGEN

bij
(1828) **M. H. HALEWIJN.**

Dagelijks verkrijgbaar aan het IJSHUIS van des morgens 9 tot 1, en van 3 tot 6 ure des namiddags @ 15 cent comptant het pond, alsmede WOLLEN DEKENS @ 1/5, en halve MOLTON DEKENS @ 1/1

Voor zoo ver de IJsvoorraad strekt, zijn kaartjes van 10 @ ieder @ 1 comptant, daar geene bons worden aangenomen, verkrijgbaar gesteld in het commissie huis van

(1804) **A. H. DEELEMAN.**

BIJ LEROUX & CO.

DÉLICIEUSE DELFTSCHE GRASBOTER

van Funnekotter.

MEXICAANSCH VANILLE.

INGEMAakte ANANASSEN

ter verzending naar Europa.

Versch SELTERSWATER, op halve kruiken.

(1819)

halve flesschen.

(1833) **L. W. VAN DER ZWAAN.**
Heeren-straat.

PAS ONTVANGEN

WATER CRACKERS en
PUIK PUIK GEZOUTEN VLEESCH

in vaatjes van 50 @.
(1823) bij **C. BECHADE.**

WISSELS

OP NEDERLAND EN LONDON.

(1774) **MATHIEU EBBS RUIJS & CO.**

WISSELS OP NEDERLAND.

bij
het Agentschap van de Factorij der
Nederlandsche Handelmaatschappij. (1217)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Een officier in Britsch Indië vermeldt, dat gedurende de laatste mitterij hij dikwerf in staat was de ellende der arme getrouwe Indianen te verlichten door hun deze medicijnen, immer zijn reisgezel, te geven. Deze lieden reisden naderhand honderden mijlen om hunne geheeld worden te vertoonen, en den zegen van hunnen God over hunnen weldoener af te smeeken.

In het bezit van deze geneesmiddelen is iedereen zijn eigen dokter. Dezelfde officier zegt dat in het oosten niemand ooit zonder dezelve behoort te zijn. In China, Java en het gansche oosten worden deze medicijnen veel gebruikt en grootelijks geacht; in Java inderdaad wordt een geschenk van eene doos met Holloway's zalf en pillen beschouwd als eene hoogst kostbare gift

Ad. 1/1, — 1/3, — en 1/5, — per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte,
(1606) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 12den November 1866.

Gisteren nacht omstreeks 11 ure werd door het doen van twee schoten de behouden aankomst ter reede van het stoomschip *Padang* aangekondigd, dat den 7den Batavia had verlaten; aan boord hebbende de uit Europa aangebrachte mailpakketten, waarin nieuwstijdingen loopende tot 29 September uit Europa.

Het heeft wel den schijn alsof men te Batavia een buitengewoon groot vertrouwen stelde in den spoed waarmee dit stoomschip het traject tusschen de hoofdplaats en onze plaats zoude afleggen, ten minste wij maken die gevolgtrekking nu men deze verzendingswijze gekozen heeft, boven de expeditie per mailwaggen overland, die in minder dan 72 uren het traject reeds heeft afgelegd.

Onzes inziens was men met die mailwaggen aan veler verwachting te gemoet gekomen en juichte men die maatregel der regering ten hoogste toe, niet omdat daardoor het toppunt van spoed was bereikt, maar omdat een groote schrede was vooruitgegaan.

Wij houden ons overtuigd dat, zoo door het gouvernement een spoediger communicatie over Java voor het brievenvervoer verlangd werd, en men dat aan de particuliere nijverheid zoude willen overlaten; daarbij als maximum van tijd 60 uren [stellende, men zeer spoedig voorstellen, (voor de nakoming der verplichtingen gewaarborgd) zoude kunnen inwachten.

Een vervoer overland verdient onzes inziens ten alle tijde de voorkeur, al is dit zelf wat duurder dan te water, een overwegend voordeel daaraan verbonden toch is, dat de risico vooral voor postpakketten van geen gering belang, veel minder is en men geen verzinken daarvan te vrezen heeft; (de overstort over enkele rivieren niet steeds zonder gevaar daarvan uitgezonderd.)

Ook in telegraaf-communicatie waren in het belang van handel en nijverheid wijzigingen wenschelijk waardoor particuliere berichten die voor gouvernementsberigten worden ter zijde gelegd, minder in belangrijkheid zouden lijden.

Op den 7den 11. heeft zich hier het geval voorgedaan, dat een aan ons gerigt telegram uit Weltevreden en aldaar aangeboden, des morgens 7 ure 46 minuten hier des avonds eerst omstreeks zes ure aankwam; dus nadat de kans om daarvan nog dien dag gebruik te maken had opgehouden; terwijl een gouvernements telegram meldende de verzending der mailpakketten per stoomschip *Padang*, evenzoo te Weltevreden werd aangeboden omstreeks 11 ure 's morgens en circa een uur later hier aankwam.

Bij zoo stiefmoederlijk toegekende gunst om van den gouvernements telegraaf gebruik te mogen maken, ontstaat bij ons het verlangen naar een particuliere telegraaflijn; welk denkbeeld echter niet gemakkelijk te verwezenlijken zijn zal, wijl zoo wij veronderstellen het gouvernement een controle zal willen blijven uitoefenen over de overgeseinde berichten. Uit een politiek oogpunt heeft deze controle hare goede zijde en kunnen wij ons daarmee zeer goed verenigen, doch kan die evengoed blijven bestaan, al verdubbelt men de gelegenheid tot communicatie, wat door een tweede lijn naast de bestaande zou kunnen worden bereikt.

Wij gelooven dat de inkomsten van den telegraaf wel zoo voordelig zijn, dat die verbetering de onderneming niet zou bezwaren.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de gep. majoor Gevers en echtg. mevr. van der Laar, kapt. van Rijn, de heeren Timleij, Toorop en echtg. offic. van adm. van Haften Cluwen, mevr. Remner, ond. Adj. Muller en echtg. en kinderen, de heer Berneton, Kiever, apoth. 2de klasse mevr. van der Ven, mejufv. Bakkers.

Met het Nederl. schip *Amsterdam*, kapt. Wiegink, jkhr. Logeman van Koningsveld.

Bij het ter perse leggen dezer was de post van de west nog niet aangekomen.

ALGEMEEN OVERZICHT.

van den specialen correspondent van den Oostpost
BINNENLAND.

NEDERLAND, 25 September.

De politieke rust der laatste maand heeft plaats gemaakt voor de levendigheid, eigen aan het constitutioneel leven bij de opening van een nieuw zittingjaar. Den 17 September heeft Z. M. de koning om de gebruikelijke wijze zich in plegtigen optocht naar de vergaderzaal der staten generaal begeven en zich op den troon plaatsende, de volgende aanspraak gehouden.

„Mijne Heeren!

„Wederom mag ik uwe vergadering openen met een gevoel van dankbaarheid. Ons vaderland, mild gezegend, handelt zich op zijne plaats onder de overige Staten.

„Onze betrekkingen met alle mogendheden dragen blijken eener wederzijds gewenschte vriendschap.

„Onze zee- en landmagt gaan loffelijk voort zich meer en meer in staat te stellen, ten allen tijde haar pligt te doen, en de middelen welke door uwe medewerking verstrekt zijn om het grondgebied des rijks te beschermen, worden met zorg aangewend. Nieuwe verordeningen omtrent de grondwettige verplichting tot het dragen der wapenen, werden sedert lang vereischt: eene wet tot regeling van de sterkte en de inrigting der nationale militie zal u eerlang ter overweging worden toegezonden.

„De gezondheidstoestand der ingezetenen is verbeterd. Ik wensch dat de wettelijke regeling van de uitoefening der geneeskunst, waarvan de ontwerpen u zullen worden aangeboden, tot bevordering van dit belangrijk gedeelte van het volkswelzijn strekken zullen.

„De wetenschappen, vlijtig beoefend, vermeederen steeds de kennis waaraan het maatschappelijk leven behoefte heeft, ook de letteren en kunsten blijven de volksbeschaving bevorderen.

„De landbouw, ondanks het nadeel door aanhoudende regens aan den te velde staanden oogst toegebracht, mag zich in 't algemeen in overvloedige opbrengst verheugen.

„In het bedrijf van den scheepsbouw is nog geen meer levendigheid, en in den toestand der rederijen geene verbetering gekomen. Door de groote visscherij daarentegen zijn aanvankelijk ruime voordeelen verkregen.

„De handel, hoewel eenige terughouding bij zijne ondernemingen een gevolg is van de onrust die heerscht in ons werelddeel, levert vrij voldoende uitkomsten op, en bij fabrieken en trafieken wordt een streven waargenomen naar verhoogde en verbeterde werkzaamheid. Waar deze belangen, gelijk ook het binnenlandsch en internationaal verkeer, 't welk in verband daarmee staat, regeling of uitvoering van mijne regering behoeven, is mijne zorg bij voortdurende daaraan gewijd. Het onderzoek wacht u van een zeer vereenvoudigd tarief van in- en uitgaande regten; en eene, nu meer dan ooit gewenschte vermindering der formaliteiten bij den doorvoer, zal, hoop ik, eerlang tot stand komen. Met de werkzaamheden tot den aanleg van spoorwegen is, nadat de wet daartoe betrekkelijk was uitgevaardigd, onmiddellijk een begin gemaakt. Het telegraafnet is uitgebreid, en Noord-Holland met Friesland, door een in zee gezonken kabel, verbonden. De gunstige toestand der schatkist veroorlooft mij u binnen kort een voorstel te doen tot het aanleggen van nieuwe waterwegen ter betere verbinding van Amsterdam en Rotterdam met de Noordzee.

„De opbrengst van 's lands middelen mag, zoo op zich zelf als in vergelijking beschouwd met die van vorige jaren,

voldoende genoemd worden.

„De toestand onzer overzeesche bezittingen is in alle opzichten bevredigend. Door den moed en de volharding onzer zee- en landmagt, is de onderwerping van Boni voltooid, en het rijk van Banjermassin onder ons regstreeksch bestuur gebracht. Heeft het bezit van Nederlandsch Indie, bij toeneeming van bevolking en welvaart, op nieuw groote voordeelen opgeleverd, een aanmerkelijk deel daarvan wordt aangewend tot einden, waarvan nog meer ontwikkeling in die gewesten te hopen is. Dien invloed mag men verwachten van een vermeerderd, versneld, en door kustlichten beter verzekerd verkeer in den Indischen Archipel, van nieuwe inrigtingen voor het onderwijs, van eene krachtige verbetering der middelen van vervoer.

„Het wets-ontwerp tot opheffing der slavernij in onze West-Indische koloniën zal, gewijzigd, op nieuw aan uwe beaardslagen onderworpen worden.

„Behalve deze onderwerpen, mijne heeren, zijn er andere, niet minder gewichtig, voor welke regeling ik uwe medewerking zal hebben in te roepen. Maar niet van onze overleggingen alleen, heeft het Vaderland zijne toekomst te wachten. Moge het de goedertierenheid ondervinden van den Almagtigen God.”

„Ik verklaar de gewone vergadering van de Staten-Generaal te zijn geopend.”

Onmiddellijk daarna hebben de kamers zich geconstitueerd, de eerste door een adres in antwoord te concipieren en te bediscussieren; de tweede om de geloofsbrief van de helft der in Junij jl. afgetreden leden te onderzoeken, die dan ook, op twee na, de heeren Dirks en Wijbinga uit Leeuwarden en Sneek, allen zijn toegelaten, terwijl omtrent beide evengenoomde verkiezingen een nader onderzoek wordt ingesteld wegens plaats gehad hebbende informaliteiten bij de stembureaux. Het laat zich aanzien dat de beide leden niet zullen worden toegelaten, zoodat er twee nieuwe, vrije stemmingen zullen moeten plaats hebben. Tegen over die beide leden stonden twee liberale kandidaten die, zonder de informaliteiten der stembureaux, in de overstemming, zouden zijn gekomen. Alles laat dus voorzien dat de strijd met vernieuwde kracht zal worden gevoerd.

Nog eene nieuwe verkiezing zal te Tiel moeten plaats hebben. De heer J. M. de Kempenaer, in den laatsten tijd meermalen ongesteld en met vele andere pligtvervulling belast, heeft gisteren zijn ontslag ingezonden. Het tegenwoordig ministerie verliest in hem een zijner welsprekendste bondgenooten. De heer de Kempenaer behoorde steeds tot de vurigste liberalen, maar is na in 1848 minister te zijn geweest, overgegaan tot de behoudende partij, en kwam daardoor in voortdurende tweestrijd met zich zelf. Toch is het mogelijk dat hij op de duur geen kans zag den heer van Hall te ondersteunen.

De indruk der troonrede was over 't algemeen gunstig; de gedane mededeelingen gaven daartoe aanleiding. Hier en daar zijn natuurlijk nog meerdere wenschen hetzij op wetgevend of materieel gebied uitgesproken, en is de juiste opmerking gemaakt dat de Regering erkennende achteruigang van scheepvaart en rederijen, dubbel verplicht was om niets te doen wat hare ontwikkeling kan belemmeren, en als zoodanig werd de handeling ten aanzien der vrije tabakscultuur te Rembang aangewezen, en heeft zich ook de Amsterdamsche handel kortelings tot den minister van koloniën gewend met een adres, waarin op het belang van den tabakshandel werd gewezen en waarin zij ten slotte dit zeggen.

„De ondergeteekenden veroorloven zich hunne vrees kenbaar te maken, dat deze maatregelen het gevolg zullen hebben om de tabaks-cultuur op Java te beperken; zij zonden dit in het belang van handel en nijverheid in hooge mate betreuren, en nemen diensvolgens de vrijheid een beerope te doen op de welwillende belangstelling van Uwe Excellentie.

Hetzij verre intusschen, dat de ondergeteekenden door dit bescheiden verzoek zouden wenschen eene poging te doen om tusschen beide te komen ter bevordering van het beginsel van vrijen arbeid op Java. Hetzij verre, dat zij een beginsel zouden willen verdedigen dat wellicht, de ondergeteekenden onthouden zich van daarover een oordeel uit te spreken, in strijd zoude kunnen zijn met het bestaande cultuurstelsel op Java, waarvan zij, met geheel Nederland de vruchten plukken. De ondergeteekenden wenschen, zonder eenige innemiging hunnerzijds de regeling der cultuurs aan de wijsheid der hooge regering over te laten, maar hunne belangen ten deze met gepasten eerbied voordragende, nemen zij de vrijheid te verzoeken, dat het uwe excellentie moge behagen maatregelen te nemen om te voorkomen, dat hetgeen laatstelijk op Java is geschied, de strekking hebbe om de tabakscultuur te belemmeren; en om daarentegen de ontwikkeling en uitbreiding-dier belangrijke productie te bevorderen, voor zoo verre als dit met de belangen der inlandsche bevolking, der cultures, en dus met die van Nederland, is overeen te brengen.

Het adres van antwoord der eerste kamer bepaalt zich tot eene schier bloote weerklank op de mededeelingen der troonrede en bereid-verklaring tot medewerking in al hetgeen lands belang vordert en van regeringswege zal worden aangeboden: dat met ijver en nauwgezetheid zal worden onderzocht. Evenwel op één punt is dat adres meer dan een weerklank, want aan het slot wordt ook den wensch uitgedrukt dat onder de toegezegde wetten ook die mogten voorkomen welke bij de grondwet voorgeschreven zijn. Wanneer men weet hoe daartoe behoort de wet, op het bekeer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, welke na eenmaal aangeboden te zijn, niet meer is ter tafel gebracht omdat de minister blijkbaar tot andere gedachten is gekomen, dan heeft deze hoewel algemeene aanwijzing op naleving der grondwet wel betekenis. Overigens is het punt zelf in de eerste kamer niet openlijk ter sprake gekomen. Men heeft zich bepaald tot de algemeene vermelding in 't adres. Ook is in den loop der discussie door de regering verklaard dat de ontwerpen tot regeling der afkoopbaarheid van de tienden nagenoeg gereed is. — Onder de wetten die reeds dadelijk na de opening der zitting bij de tweede kamer zijn ingekomen, behooren 1° die tot afschaffing der slavernij in de west; 2° tot verdere regeling van het koloniaal batig slot over 1858; 3° tot herziening en vereenvoudiging van het tarief van regten; 4° tot daarstelling der nieuwe regterlijke inrigting in de vorige zitting onafgemaakt gebleven. Omtrent die afgelopen zitting bevat het *Algemeen Handelsblad* een uitvoerig overzicht waarvan de drie laatste artikelen gewijd zijn aan de koloniale onderwerpen, die wel meer speciaal de aandacht verdienen.

Was het adres der eerste kamer nagenoeg eene bloote weerklank op de troonrede, niet alzo dat van de tweede kamer dat juist heden in discussie is. De verhouding der tweede kamer tot de hoofdleder van dit ministerie in verband tot al het gebeurde bij de eerste ontmoeting in de maand Mei jl. liet een warmer adres en een anderen toon van beraadslaging verwachten. Het adres gelijk het heden in discussie is, deelen wij hier onder mede, onder opmerking dat de discussie van heden nader heeft aangeleend dat het adres alles behalve bloote weerklank is. § 1 — 6 zijn heden na langdurige discussies aangenomen. Morgen de voortzetting. Bij de koloniale paraagraaf heeft eene warme discussie plaats gehad.

Het adres luidt als volgt:

§ 1. De tweede kamer der Staten-Generaal, met uwe majesteit de milde zegeningen welke aan ons vaderland ten deel vallen, dankbaar erkennende, vernam met genoegen dat onze betrekkingen met andere mogendheden blijken dragen eene wederzijds gewenschte vriendschap. Zij is levendig overtuigd dat wanneer Nederland, in zijne betrekkingen met het buitenland, kracht aan zelfstandigheid paart, het voortdurend te midden der overige staten eene servolle plaats zal innemen.

§ 2. De bescherming van het grondgebied des rijks is van te hoog nationaal belang, dan dat wij niet gaarne uit den mond uwer majesteit aan de pligtbetrachting van zee- en landmagt lof hoorden toekennen. Het ons aan te bieden wetsontwerp tot regeling van de sterkte en de inrigting der nationale militie, zullen zij in naauwkeurige overweging nemen; overtuigd dat onze verdediging rustende op het beginsel van volkwapening, niet eerder geregeld zal zijn dan wanneer tevens nieuwe doeltreffende wetsbepalingen omtrent de schutterijen zullen zijn vastgesteld.

§ 3. Met uwe majesteit verheugen wij ons over den gunstigen toestand van vele bronnen van ons volksbestaan. Wij erkennen gaarne dat het toenemen van kennis en de bloei van kunsten en wetenschappen krachtig tot vermeerdering van beschaving en verspreiding van algemeene welvaart medewerken. Aan eene wet welke het middelbaar en hooger onderwijs op goede grondslagen vestigt, wordt dan ook de levendigste behoefte gevoeld.

§ 4. Tot vereenvoudiging van het tarief van in en uitgaande regten zullen wij gaarne medewerken. Met belangstelling vernamen wij, dat dadelijk na de uitvaardiging der wet tot den aanleg van spoorwegen met de werkzaamheden een aanvang was gemaakt. Wij wenschen dat de toestand van 's rijks schatkist werkelijk gunstig genoeg moge bevonden worden, om tot het aanleggen van nieuwe waterwegen voor den handel te kunnen overgaan.

§ 5. Verblijvend was het ons te vernemen dat de opbrengst van 's lands middelen voldoende mag geacht worden. Wij rekenen dat die gelukkige uitkomst te beter zal verzekerd zijn, wanneer eene herziening van ons stelsel van belastingen, ook in het belang van een goed financieel huishouden der gemeenten, tot stand gebracht zal wezen. Wij zijn daarbij verplicht op het aanbieden der in de grondwet geëischte wet ter verantwoording van 's rijks geldmiddelen eerbiedig aan te dringen.

§ 6. Met uwe majesteit brengen wij hulde toe aan den moed en de volharding door onze zee- en landmagt in Boni en in Banjermassin betoond. Te vernemen dat in alle opzichten de toestand onzer overzeesche bezittingen bevredigend is, heeft onze verwachting overtroffen. Ter bevordering van den bloei der gewesten kan echter nog, ook zonder geldelijke opofferingen, veel gedaan worden.

Wat de koloniale geldmiddelen betreft, is eene tusschenkomst der wet, volgens de bepalingen onzer grondwet, meer en meer dringende behoefte.

§ 7. De toegezegde wetsontwerpen tot afschaffing der slavernij in de West-Indie zullen wij met al de naauwgezetheid, welke de belangrijkheid van het onderwerp vordert, onderzoeken. De toestand der gewesten zal evenwel eerst dan gevestigd kunnen heeten, wanneer aan het grondwettelijk voorschrift, tot vaststelling eener wet op het beleid der regering van die kolonie, zal voldaan zijn.

§ 8. Eene gewichtige taak wacht ons in de tegenwoordige zitting. Wij hopen haar met ijverige pligtbetrachting te vervullen. Moge het vaderland daarbij ondervinden, dat de eerste voorwaarde onzer nationale instellingen, overeenstemming tusschen regering en vertegenwoordiging, niet ontbreekt, zoo zal het onder den zegen des Allerhoogsten, daarvan de beste vruchten plukken.

Was in de troonrede reeds gewezen op den voortdurend gunstigen financiën toestand, dit geschiedde nader in meer bijzonderheden en cijfers bij de aanbieding der begrotings wetten voor 1861 in de zitting der tweede kamer van 21 dezer. De slotsom komt hierop neder.

Op het einde van 1860 zal eene som van f 18,001,984,12 beschikbaar zijn wegens vermoedelijke overschotten van vroegere en van de loopende diensten waarvan één millioen is bestemd ten behoeve der spoorwegen. Op de uitgaven van 1860 zal ter zake van rentebesparing en mindere uitgaven op de verschillende hoofdstukken der begrooting eene som van f 1500,000 overblijven, terwijl de ontvangsten werkelijk met f 12,655,955,38 de raming zullen overtreffen. Over 1859 was de besparing op de verschillende hoofdstukken in uitgaaf f 4,473,985,525 waarvan alleen f 3,185,998,87 op hoofdstuk X (Departement van oorlog), zijnde het ongebruikt gedeelte van het in den zomer van 1859 toegestaan buitengewoon credit.

De ingediende begrooting voor 1861 belooft in ontvang f 91,263,006,241/2, en in uitgaaf f 87,863,852,601/2, zoodat er een vermoedelijk batig slot bestaat van f 3,998,153,64, welk bedrag de regering voorloopig wenscht vrijtehouden voor de verbetering der communicatie van onze groote handelsteden met de zee.

Onder de buitengewone uitgaven, die op de begrooting voor 1861 zijn gebracht, komen voor f 12,000,000 voor spoorwegen en f 518,334 voor verschillende kanalen, havens, enz.; — voorts f 193,700 voor verandering van geweren en geschut en f 260,000 voor kosten van kazernering.

Op 31 December 1861 rekent men op een beschikbare som van f 37,000,000; zoodat er meer dan voldoende gelden zullen overblijven, om in de uitgaven bepaald bij de spoorwegwet voor 1862 en 1863 te voorzien, ook dan wanneer de middelen voor die jaren te bestemmen, daartoe niets beschikbaar lieten.

De regering betreurt, dat zulk eene aanzienlijke som renteloos in 's rijks kas moet blijven liggen, en aarzelt aankoop van staatschuld daarvoor aan te raden. De regering houdt zich echter voor dit onderwerp in overweging te houden. De minister kon natuurlijk niet voorbij op de bron te

wijzen waaruit zóveel, zoowel tot schulddeeling als tot bestemming in groote uitgaven voor de toekomst was voortgevoerd of nog moet komen. Het zijn de O. I. financiën en daarom hoopte hij dat de wijsheid der vertegenwoordiging, in de overzeesche bezittingen een staat van zaken zal helpen bestendigen die zoo gelukkige uitkomsten oplevert. Meer dan ooit, zeide hij, is het behoud van die inkomsten thans onmisbaar voor de schatkist, maar ook voor den handel en de scheepvaart van het vaderland. Deze zinsrede zou zeker, in verband tot de bekende denkwijze des ministers van financiën over het koloniaal bestuur, tot vielerlei beschouwingen kunnen leiden; voorshands zal wel de wensch van allen die het met de koloniën en het moederland wel meenen, deze zijn: dat bestendig worde den staat van zaken door *Grondwet* en *regeringreglement* gewild en bepaald, en dat alle inbreuk daarop, of alle reactie daartegen, zal moeten worden geweerd, ook al zou oogenschenlijk het batig slot door dergelijk streven wat grooter worden. Maar daarom ook mag met genoegen verwezen worden naar des konings woorden in de troonrede waarin gezegd wordt dat een aanmerkelijk deel der voordeelen welke Indië afwerpt, aangewend wordt tot einden, waarvan nog meer ontwikkeling in die gewesten te hopen is.

Uit de met de jongste mail aangekomen Indische berichten is toch gebleken dat de algemeene grondslagen nopens de gouvernementen suiker-cultures den 21 Julijs op Java zijn afgekeurd, reodatt die regeling mag geacht worden een *fait accompli* te zijn. Wat de tweede kamer nu zal besluiten nopens het bij haar aanhangig onderzoek is nog onmogelijk te bepalen. Met onverdeeld genoegen is alhier per zelfde mail het bericht ontvangen van de deelneming in den ramp die op tweeden pinksterdag het moederland getroffen heeft, en van de aanvankelijke pogingen die reeds aangewend zijn tot bijstand. Wij wisten bij voorbaat dat ook hier onze Indische broeders niet zouden achterblijven. Nederland is dankbaar voor dit nieuwe blijk van gebrecheid en menschenmin. Het zal op nieuw streken om den band tusschen koloniën de moederland, alleen gevreesd door hen die de aankweeking van 't euro-peesche element vreezen, nauwer toehalen.

Van 's konings commissaris voor de invoering der west Indische wetgeving, zijn eenige nadere berichten ontvangen omtrent zijne bezoeken in de aangrenzende vreemde koloniën. Een bericht als zou ZED. reeds binnen kort terug komen wordt geen zins bevestigd.

Zijn verblijf zal integendeel nog eenigen tijd voortduren. Voor eenige weken geleden hebben eenige aanzienlijke ingezetenen van west Indië den oud-Gouverneur, majoor Schimpf, alhier woonachtig, een prachtig geschenk aangeboden, bestaande uit een middelstuk van zilver zeer rijk en prachtig vervaardigd. Het middelstuk is voor tweederlei gebruik bestemd, hetzij als candelabre hetzij als fruitmand, daar de candelabre er kan worden afgenomen. De candelabre wordt gedragen door een Indiaan, met pijl en boog in de hand. Met zijn voet vertreedt hij een panther.

In verband met de O. I. financiën en het batig slot wordt hier nog medegedeeld dat uit een staat van bruto ontvangst der door de Nederlandsche Handelsmaatschappij verkochte producten blijkt, dat de opbrengst der koffijveiling was in 1820 f 5,192,000,- in 1840 f 26,654,025, in 1850 f 22,908,602 en in 1859 f 46,290,232. In de overige producten is die toeneming niet op te merken, daar de suikerveiling in 1846 evenveel opbragt als in 1859 namelijk 19½ miljoen, maar in 1857 dertig miljoen. In specerijen neemt de opbrengst merklijk af; in tin, indigo en cochenille blijft zij gemiddeld op dezelfde hoogte. — Het totaal bedrag der opbrengst van al de producten is evenwel nog stijgend, daar de som van 65 miljoen in 1858, over 1859 klom tot 86 miljoen.

In mijn vorigen werd gewezen op de manifestatie in België tot oprechte verbroedering met Nederland. Twee omstandigheden hebben aanleiding gegeven om die edele zucht beiderzijds verder te doen uitkomen, afgescheiden juist van alle politieke berekeningen en betekenissen. De eerste omstandigheid betrof de op 10 September in het nabij Brugge gelegen stadje Damme plaats gehad hebbende onthulling van het standbeeld van den beroemden Nederlandschen dichter Jacob van Moerlant. Zie hier een korte beschrijving van dat feest. Een aantal Hollandsche en Belgische notabiliteiten woonden de plegtigheid bij, die ook een onafzienbare volksmenigte zoowel stedelingen als plattelandse bewoners, bijeen had doen komen. Onder de voornaamste personen merkte men op den heer de Vriere, minister van buitenlandsche zaken van België, den heer Vrambant gouverneur van west Vlaanderen, den baron van Lijnden, commissaris van den koning der Nederl. in de provincie Zeeland, den heer Jonckbloet, professor aan de academie te Groningen, den heer Vries, professor aan den Hoogeschool te Leiden; enz.

Te een ure schaarde zich al de genoodigden om het standbeeld en werd door den heer van den Bulcke, commissaris van het arrond., een rede uitgesproken, die voornamelijk gewijd was aan de vroegere grootheid en het latere verval der stad Damme.

Daarna werd bij monde van den heer Ed. Romberg verslag uitgebragt nopens het resultaat van het ter gelegenheid der onthulling van het standbeeld van van Moerlant gehouden concours, blijkende uit dat rapport, dat de heer Serrure, voor de geschiedenis des dichters en de heer van Beers, voor een poëtische beschouwing over v. Moerlant, bekroond werden. De beide bekroonden ontvingen daarop uit handen van den minister van buitenlandsche zaken de door hen behaalde prijzen, waarna de minister op de borst van van Beers het ridderkruis der Leopolds-orde hechtte en hem omarmde. Dit alles geschiedde in de open lucht en maakte op ieder een diepen indruk.

Van Beers plaatste zich daarop op het voetstuk van het standbeeld, en droeg het door hem vervaardigde en bekroonde gedicht, met zeer veel gevoel en bekwaamheid voor.

Berst nu echter ontwikkelde zich de eigenlijke strekking van het feest. De heer Vrambant nam namelijk het woord, en proclameerde uit volle overtuiging de eenheid van bevrissen en gevoelens, die tusschen de Nederlanders en de Belgen bestaan en bestaan moeten. Al wat beide volken ooit heeft kunnen scheiden moet, zeide hij, voor goed vergeten worden; de Hollander en de Belg moeten broeders zijn en hadden nooit anders dan dat moeten wezen. De rede van den gouverneur van Westvlaanderen eischte een antwoord van een Hollander. Het werd door professor de Vries

geleverd, die er zijne vreemde over betuigde dat de Belgen eindelijk tot de Nederlanders terugkeerden. Het is zeer moeilijk een denkbeeld te geven van den grooten indruk dien professor de Vries maakte; het redenaarstalent dat hij ontwikkelde, was van dien aard dat hij niet alleen de aanzienlijken die hem omringden, maar ook het volk daarbuiten dermate elektriseerde, dat aan de toejuichingen die hem ten deel vielen, geen einde scheen te komen. Men wenschte elkander wederzijds geluk met deze manifestatie in het belang der verbroedering van de beide volken; de geestdrift werd nog verhoogd door een fraai koor, dat op dien oogenblik inviel, en onder geleide van koperen instrumenten een feestcantate uitvoerde.

Des namiddags te vier ure verenigde men zich in de daartoe met veel smaak ingerigte groote zaal van het stadhuis aan een feestmaal, waarbij de meeste hartelijkheid voorzat en alle toanien getuigen van den wensch die uit ieders hart voortspoot; verbroedering tusschen Nederlanders en Belgen.

De gouverneur van West-vlaanderen stelde een toast in op koning Leopold—, die daverend werd toegejuicht.

De minister van buitenlandsche zaken, de heer de Vriere, stelde daarna een toast in op koning Willem III, die met niet minder geestdrift werd geschonken. De toast luidde aldus: *Mijne heeren! Ik stel u voor dit glas te ledigen op de gezondheid van Z. M. den koning der Nederlanden (toejuiching)*, van den doorluchtigen vorst eener met ons bevriende natie (*daverende toejuiching*), van een magtig volk, dat, gelijk het heden reeds werd gezegd, bereid is om de talrijke banden nauwer toe te halen die de beide volken omstrengelen. Wij Belgen, hebben ons eens van de Nederlanders losgescheurd, omdat wij dat zelfstandig en onafhankelijk leven begeerden, dat voor ons steeds het kostbaarste goed zal zijn.

Sedert geruimen tijd heeft echter een wederzijdsche vriendschap de geschillen van één enkel oogenblik verdreven, en in de harten der Belgen niets achtergelaten dan een diepe bewondering en een vurige sympathie voor dat Holland, dat zich door zijne ontelbare opofferingen voor de zaak der vrijheid, en door zijne gehechtheid aan de beginselen der beschaving, die alléén de groote natien vormen, sedert lang beroemd heeft gemaakt.

De zaal dreigde schier in te storten — zoo onstuimig waren de toejuichingen, die op dezen toast het zegel drukten.

De baron van Lijnden, commissaris des konings in de provincie Zeeland, sprak daarna in denzelfden geest die des morgens de woorden van professor de Vries gekenmerkt had.

Ook de heer Elcho Verwijs wijdde daarna nog een toast aan de verbroedering tusschen de beide natien, ja, ten slotte werd zelfs het Nederl. volkslied door al de dischgenooten aangeheven. De geestdrift was onbeschrijfelijk groot.

Des avonds te 10 ure werd een vuurwerk afgestoken en werden al de genoodigden daarna in prachtige geillumineerde vaartuigen naar deze stad teruggeloid, waar men nog eenige oogenblikken in het hotel van den gouverneur van West-Vlaanderen vertoefde, die alstoen aan de heeren Jonckbloet, de Vries, Molhuysen en Elcho Verwijs, allen Nederlanders, een herinnerings medaille overhandigde, terwijl mr. J. van Lennep, naar men verneemt, tot ridder der Leopolds-orde benoemd is.

Niet minder duidelijk openbaarde zich die geest van verbroedering bij de opening van het taalkundig congres op 11 September.

De heer den Beer Poortugaal, uit Breda, erlangde het eerst het woord. Hij droeg een dichterlijke ontboezeming voor *aan Vlaanderen en de Vlamingen*, waar en onder wie de dichter den schoonsten tijd zijns levens had doorgebracht. Hij herinnerde in zijne hulde al de groote reeds ontslapen of nog levende zangers van Vlaanderen, en wees daarbij op de naanwe verwantschap tusschen Belgen en Bataven. Stout of gloeiend kan zijn zang niet genoemd worden, maar hij was gepast, en was op dezen oogenblik voldoende, en van daar verwekte zijne ontboezeming wel geene vervoering, maar toch veel genoegen.

Tot zoover immers behoort zich voor 's hands de verbroederings-kwestie van Noord- en Zuid-Nederland te bepalen. De eenheid aan taal te bevorderen, zich te doen kennen als loten van denzelfden stam, zich te vereenigen, waar 's vijands magt beiden bedreigt, maar men moet niet vergeten dat beide volken, ook bij gemeenschappelijke belangen, hunne verschillende rigting, hun eigene nationaliteit bezitten. Met den Beer Poortugaal zeggen wij dus gaarne.

Met Leopold, uw hoofd, Oranje aan onze zij,
Verwachten wij den storm en blijven dood, of vrij."

Maar de volgende spreker, de heer Ecrevisse, vredevergeter te Eeloo, wilde aan de verbroederingskwestie eeno wijdere beteekenis en aan de taalcongressen eeno ruimere strekking geven. Hij bragt de kwestie der verbroedering van letterkundig, op staatkundig en staathuishoudkundig gebied over en meende dat de oude voeten tusschen Nederland en België thans geheel waren weggenomen en *cessante causa, cessat effectus*; doch de vergadering wilde niet met den overigen zeer geestigen en echt vlaamsch gezinden spreker zoo driftig voortrollen, en zij kourde de benoeming van zoodanige commissie af, ofschoon de denkbeelden door dien spreken geuit aan ieders individuele overweging overgeevende, en die overweging ten volle waardig keurende.

De heer Professor de Vries heeft op den laastten dag van het congres zijne rede te Damme uitgesproken, te 's Bosch herhaald, onder de algemeene toejuiching en is door den koning der Belgen met de Leopolds-orde begiftigd.

Als ware het om te midden van al die toenadering den geest die in 1830 uwe jongelingschap bezield niet uit het geheugen te wischen, of hem in de uitbundigheid der verzoening misschien onrecht aan te doen, werd toevallig in diezelfde dagen in de stad Tiel een man herdacht die in die dagen vrijwillig de wapenen opvatte, E. W. van Dam van Iessel. Deze had de guirdevaandels van het vrijwillig jager-corps dat zijn naam draagt in zijne bewaring. Op 12 September verenigden zich de oude jagers van van Dam te Tiel tot een herinneringsfeest, waarop de guidons plegtig aan het gemeentebestuur werden overhandigd. Twee dagen van genoegelijk zamen zijn waarbij het niet aan hartelijke toespoken ontbrak, werden aan dat herinneringsfeest gewijd, dat, zonder eenige vete meer tegen België, den geest van vaderlandsliefde en zelfopoffering die dagen in 't geheugen terugriep.

Maar nog een ander feest werd gisteren gevierd dat nog lang in het geheugen van de Rotterdamse ingezetenen, ja van ieder die er de breedvoerige verslagen van zal lezen zal blijven. Wij bedoelen het feest der onthulling van het standbeeld van onzen volksdichter TOLLERS, waarmede wij dit overzicht besluiten als goede afwisseling zeker van de

politieke en economische vraagpunten en cijfers in den aan-vang behandeld. De dichter van het. *„Wien Neerlandisch bloed“* heeft aanspraak op eene, zij 't dan slechts korte herinnering.

Eene maand later (25 October), zal het eerst vier jaren zijn, dat Neerlands volksdichter te Rijswijk begraven werd en zie, daar is Tollens standbeeld reeds verzezen, en heden middag te 12 ure plegtig te Rotterdam, zijne geboortestad, ingehuldigd, onder een verbazenden toevloed van belangstellenden, en daarbij een aanzienlijke schaar van genoodigden door het gemeentebestuur van Rotterdam. Ter spijte van het echt nationale feest stond onze geëerbiedigde koning, en naast hem de kroonprins, met prins Frederik der Nederlanden, benevens al de ministers, de commissaris des konings in zuid. Holland en de leden der gedeputeerde staten dezer provincie. Daar onder voorgden zich allen, die in het vaderland letteren, wetenschappen en kunsten beoefenen, voorstaan of beschermen, en hier kwamen en getuigen zijn hoe een tijdgenoot van beroemden naam, door zijne tijdgenooten zelfs wordt gehuldigd en vereerd.

Tegen half 12 ure werden de genoodigden aan den ingang van het fraaie park, dat door het Tollensmonument niet weinig wordt opgeluisterd, feestelijk ontvangen en naar de voor hen met groote orde op de tribune bestemde plaatsen geleid, om daar de welsprekende rede van Mr. W. Sicwertz van Resema en de treffende cantate te hooren voor, dragen, door Mr. A. Bogart te dezer gelegenheid, geschreven, en door Joh. J. H. Verhulst, met zijn erkend talent in muziek gebragt. Een koor van ruim tweehonderd-vijftigmannen-stemmen, door blaasinstrumenten begeleid, vertolkte dit indrukwekkend werk van dicht en toonkunst voor het opgetogen publiek, dat daarvan oorgetuige wezen mogt. Maar in hooge mate aandoenlijk was het, om te zien, hoe Tollens naast bloedverwanten en kinderen hier vereenigd waren rond het standbeeld, van den waardigen man door de natis opgerigt, een onthulling (van welk monument ook) kon ooit indrukwekkender zijn, en diep werd dit door de geachte familie des dichters gevoeld toen het omhulsel wegviel, en zich het beeld van den man die het volkslied schreef, voor het oog der juichende menigte vertoonde, en het schoone werkstuk van den genialen Ilakéé daar, nu voor goed en voor altoos, plaats nam in de schoone warande waar de Rotterdammers zich zoo gaarne vereenigen, maar, voorzeker, thans nog meer bij het gezigt van een stalgenoot waarop zij terecht roem dragen, een dichter hoog vereerd in zijn leven, en waardig erkend en gehuldigd na zijnen dood. Na afloop van de hoofthandeling, en toen de vergaderde menigte met twee complete van het volkslied juichend hare hooge geestdrift had uitgedrukt, ging het standbeeld onder de bescherming van het gemeentebestuur der stad Rotterdam over, en werd voorts door de stedelijke regering, in het gebouw der koninklijke Nederlandsche Yachtclub, een keurig en smaakvol dejeuner voor de genoodigden aangerigt; dat, wegens de daarbij vereenigde talentvolle vaderlandsehe mannen, nog wel stoffe tot eene nadere vermelding belooft.

Des avonds was er eene gelegenheids voorstelling in den stadsschouwburg, terwijl men voornemens is met een groot Vauxhal en schitterend vuurwerk, in den stads-doel, den onuitwisselbaren Tollensdag te besluiten. Te ruim 1 ure, begaf Z. maj. zich, langs de Boompjes en over de Nieuwe brug, naar den Rhijnspoorweg, en verliet zoo weder de rijk met vlaggen versierde stad, waar de herinnering aan Tollens tachtigsten geboorteverjaardag op zulk eene edele wijze werd gevierd.

Wordt vervolgd.

LAATSTE BERICHTEN.

De koning van Napels is naar Sevilla vertrokken, nadat de keizer van Oostenrijk zou hebben gewoigerd hem te ontvangen.

Napoleon III is van zijn uitstapje naar Algiers teruggekeerd. Te Toulon heeft een krankzinnige (?) een pistool-schot op hem gelost, doch heeft gelukkig noch den keizer noch iemand anders gedeerd, omdat eene naast hem staande vrouw, die hem zijn wapen zag aanleggen, de tegenwoordigheid van geest had van des moordenaars arm met eenen heftigen slag omhoog te slaan, op den oogenblik dat deze schoot.

Garibaldi dreigt zijne vriendschappelijke verhouding met Sardinië te verbreken, tenzij Cavour afreedt. Hij is tevens vast besloten om, in spijt van het fransche garnizoen, Rome te attackeren en daarna Venetië. Men vreesd zeer dat dit Frankrijk en Oostenrijk zou bewegen tot gewapende tussenkomst.

Sardinië heeft intusschen den paus de oorlog verklaard en diens huurlingen onder Lamoricière totaal verslagen. De bedoeling van het Sardinische gouvernement is, zich aan het hoofd der Italiaansche beweging te stellen en Garibaldi tegen te houden. Umbria en de Marken hebben zich ander de bescherming van Sardinië gesteld, en de Kerkelijke staat is overal in oproer.

Oostenrijk heeft eene sterke krijgsmagt bijeen getrokken op de grenzen van het Venetiaansch gebied, tegenover Modena.

10,000 man koninklijke troepen hebben eene sterkte in Cajazzo aangevallen die door 840 Garibaldianen werd verdedigd. Na hevigen weerstand waren deze laastten genoodzaakt te wijken, doch woedend over de nederlaag verkeerden zij van verdedigers in aanvallers, joegen de Napolitanen na tot onder de poorten van Capua, en hernamen hunne verloren sterkte. Bij geen dezer beide acties was Garibaldi tegenwoordig.

Londen, 24 September. Garibaldi heeft een aanval op Capua gedaan om eene beweging naar den kant van den Volturno te maskeren. Hij heeft bij dat gevecht 200 man verloren. De troepen van den koning van Napels hebben Cajazzo aangevallen, doch zijn teruggeslagen. Garibaldi trekt zijne troepen aan den Volturno bijeen, alwaar de kolonel Turr met zijne banden zich bij hem zal voegen, om een aanval op de koninklijke troepen te doen. — Bij eene nieuwe proclamatie zegt Garibaldi zich te Rome met de Sardinische troepen te zullen vereenigen om naar Venetië op te rukken.

Turijn, 24 September. De opperbevelhebber van de Sardinische troepen in de Marken heeft zijn hoofdkwartier naar Loreto overgebracht. Het belegeringsgeschut is nabij Ancona ontschoept. Ancona is door zes Sardinische oorlogschepen den 18den gedurende negen uren beschoten; het vuur is door de citadel met kracht beantwoord. Generaal Caleni heeft den admiraal Persano uitgenoodigd het bombardement

ment te staken tot dat hij gereed zoude zijn om storm te loopen.

Het Napelsche ministerie heeft zijn ontslag genomen. De heer Conforti, minister van politie, is naar gezegd wordt, met de vorming van een nieuw kabinet belast. Nabij Capua heeft eene ontmoeting tusschen soldaten van Garibaldi plaats gehad. Te Napels zijn drie bisschoppen op bevel van Garibaldi in hechtenis genomen of uit het land gebannen.

Rome, 23 September. De paus heeft gevraagd welke de bedoeling des keizers was ten aanzien van den kerkelijken staat. In het antwoord der fransche regering wordt gezegd, dat Frankrijk aan Spanje verboden heeft ten gunste des pausen in Italie tusschen beiden te komen. Er zijn vrij-scharen op 34 mijlen afstands van Rome aangekomen. Frascati en Altano zijn door de fransche troepen bezet.

Volgens berigten uit Ancona heeft de graaf Quatrebarbo eene proclamatie aan de inwoners der stad uitgevaardigd, waarin o. a. wordt gezegd, dat hij de hem toevertrouwde stad tot het uiterste zal verdedigen.

Uit Triëst wordt medegedeeld, dat schepen van Garibaldi in die wateren kruisen onder vreemde vlag, met het doel om de kusten op te nemen.

De kamer van koophandel te Venetie heeft bekend gemaakt, dat de kustlichten op de Venetiaansche kust tot nader aankondiging niet meer zullen worden ontstoken.

WEENEN, HEDEN, Dingsdag 25 September.

In de zitting van den rijksraad van gisteren heeft de Heer Rauscher, zich vereenigende met het stelsel van autonomie, voor zoo ver mogelijk der afzonderlijke kroonlanden, evenwel met bijzonderen nadruk aangedrongen op het stelsel van éenheid des keizerrijks. De Heer Auersperg drong er op aan, dat aan alle kroonlanden gelijke regten zouden worden toegekend, met het oog op de regten hun in het jaar 1848 gewaarborgd. Hij wenschte een ruimeren werkring te geven aan de vertegenwoordiging des lands, door daarin den burger- en boerenstand op te nemen. De Heer Mailath verklaarde zich tegen de privilegien aan verscheidene standen geschonken; hij nam aan de rijkseenheid in den zin der pragmatieke sanctie. De Heer Apponyi bevestigde, dat het hergeven van de vroegere staatsregtelijke stelling aan Hongarije geenerlei gevaar aanbod. De Heer Mager wilde de historische regten zijner stamgenooten opofferen aan eene grondwet, waarbij het vertegenwoordigende stelsel voor het gansche rijk werd aangenomen.

De prins van Wallis is uit verscheidene steden in opper Canada verjaagd door de Oranjemannen aan wier processien des prinses mentor weigerde deelnamen.

Er is een gerucht als zoude de generaal Lamoriciere krijgsgevangen zijn in handen der Sardiniërs.

FRANKRIJK.

— Voor eenige dagen is in Normandje een proces gevoerd, hetwelk ten bewijze kan strekken hoe hartstogtelijk sommige personen naar te lande gesteld zijn op het bijwonen van openbare redevoeringen, en vooral van pleidooijen. Twee industriëlen hadden bij gelegenheid, eener verkiezing voor leden van den gemeenteraad twist gekregen, welke zoo hoog was gelopen, dat beide partijen eene aanlagt wegens hoorn tegen elkander hadden ingediend. Beide hadden zich tot verdediging hunner zaak gewend tot twee beroemde advocaten der Parijsche balie, dewijl zij van oordeel waren dat de advocaten hunner woonplaats niet die mate van welsprekendheid bezaten, en in de keur hunner uitdrukkingen zouden te kort schieten, om de zaak naar eisch te bepleiten. De beide bedoelde advocaten, rechtschapen mannen zijnde, wier hoogste bedoeling niet was declaratie te kunnen opmaken, stelden pogingen in het werk om de beide partijen te verzoenen, het wijzende op den onaangename indruk welke de openbare behandeling dier kwestie zou maken, en den ongunstigen dunk die bij het publiek ten hunne opzichte daardoor ongetwijfeld zou ontstaan. Al de pogingen door hen tot verzoening der beide partijen aangevend bleken vergeefs te zijn. Beide bleven hardnekkig ieder op hun standpunt staan, en weigerden volstandig de hand te leenen tot eenige toenadering.

Ten gevolge hiervan begaven de beide Parijsche advocaten zich naar Normandje, en hielden later in de met toehoorders opgepropte zaal van de regtbank te A. een schitterend tournooi, waarin zij elkanders cliënten naar de schoonste regelen der kunst op heerlijkste wijze havenden. De regtbank welke de beide halstarrige tegenstanders eene gevoelige les wenschte te geven, veroordeelde ieder hunner tot het betalen van de helft der kosten, en deelde hen daarenboven nog eeno scherp terechtwijzing toe: — „Wel nu! wat heb ik je vroeger reeds herhaaldelijk gezegd? zei een der advocaten tot zijn cliënt bij het verlaten der zaal. „Wat hebt gij er nu mede gewonnen? Na al hetgeen er is gezegd, heeft uw beider reputatie een zoodanigen knak gekregen, dat gij naar mijn oordeel wel zult doen zoo spoedig mogelijk deze plaats te verlaten. — „Wat betreft den afloop van het proces, daarover bekreun ik mij in het geheel niet. Gisteren heb ik mij met mijne partij verzoend. — De advocaat zag op het hooren dezer woorden zijn cliënt met niet geringe verwondering aan. — „Ja, ja, wij hebben de zaak uit de wereld gemaakt, gaf dez. nogmaals te kennen. — „En gij hebt ons toch laten pleiten?“ vroeg de advocaat verwonderd. — „Wel zekerlijk! gij waart beide nu eenmaal hier. Kom aan! zeiden wij, daar wij toch moeten betalen, willen wij ten minsten het plezier hebben voor ons geld toch wat te hooren, en wij beiden hebben u gehoord. Ik maak u mijn compliment. Het is inderdaad wel der moeite waard een zoo fraai pleidooi bij te wonen. — De advocaat lachte regt hartelijk over de hartstogtelijke zuicht voor geregtelijke welsprekendheid door beide partijen aan den dag gelegd, die zich liever in het openbaar lieten havenen, op gevaar af van zich eene veroordeeling op den hals te halen, dan eene pleitrede niet te doen houden, welke zij toch betalen moesten.

— De Patrie meldt, dat de Turcos verzocht hebben om naar Syrie te worden gezonden, ten einde den dood te wreken van hun Marabut, van Algiers afkomstig, even als Abdel-Kader zich tegen de gruwelen der dweepzieke Muzelmannen had verzet, maar die, minder gelukkig dan de emir, zijn edel gedrag met den dood betaalde.

— De Akbar van Algiers zegt dat buiten de Bry van Tunis ook een zoon van den keizer van Marocco naar Algiers op

reis is, om den keizer en keizerin bij hun bezoek aldaar te complimenteren.

— Een te Dyon uitkomend blad verhaalt het volgende. Een hooggeplaatst ambtenaar trad bij toeval op den voet van een der cent-gardes, die aan de deur der prefecture op post stond toen de keizer zich aldaar ophield. „Pardonneer mij,“ zeide de ambtenaar, „het was een ongeluk.“ „Het heeft niets te beteekenen,“ antwoordde de soldaat, „ik weet even goed als gij dat niemand op den voet zal treden van een cent-garde, anders dan bij ongeluk.“

Handelsberigten.

ROTTERDAM, 25 September.

Dezelfde onzekerheid, welke reeds zoo lang bestaat ten opzichte van de vraag, waar en wanneer de strijd voor de éenheid van Italie een einde zal nemen, behoerscht den handel in het algemeen nog altijd op eene zeer merkbare wijze.

Omtrent den handel in Koloniale Waren gedurende de laatste 14 dagen is daardoor, behalve de plaats gehad hebbende veilingen van Koffij en Suiker, weinig belangrijke mede te deelen. De omzet in de overige artikelen was van weinig belang, evenwel zonder dat de prijzen hierdoor merkbaar geïnflueneerd zijn geworden. RIJST trok in de vorige week te Londen weder meer attentie en bedong zelfs een avans van 8 à 6 d., ten gevolge van het op nieuw minder gunstige weder en der geringe kwaliteit van de ter mark komende nieuw Tarwe, welke nog niet ter verwerking geschikt is. Hier bleef de Rijstmarkt echter stij op vorige prijzen. De Koffij veiling der Nederl. Handel-Maatschappij is zeer gunstig afgegaan; zijnde de geheele hoeveelheid van 546945 bn. Java en 10077 bn. Padang, grif van de hand gegaan in de verhouding van 89½ c. voor goed ord. Java. Hierdoor is de gunstige opinie, welke reeds voor het artikel bestond, nog meer bevestigd; zoodat thans weinig wordt aangeboden en er naar verscheidene nummers tot veilingsprijzen te vergeefs gezocht wordt.

THAN blijft zeer stil in afwachting der N. H. M. veiling van Java Thee. Te Londen is de stemming sloop geweest en werden in de vorige week Congo daardoor tot ½, à 1 d. lagere prijzen afgegeven; ten slotte was de markt evenwel weder iets williger. SPECERIJEN blijven zeer gedrukt. KATONN vindt tot vaste prijzen voortdurend eenigen aftrek. Wat INDIGO en COCHENILLE betreft, is de aandacht geheel gevestigd op de aanstaande veiling der N. H. M. HUIDEN blijven zeer vast en de betaalde prijzen toonen eene vooruitgaande rigting aan. In de veiling der N. H. M. werd de geheele kwantiteit coulant verkocht. ARAK vindt meer vraag en bedingt iets hogere prijzen.

AMSTERDAM, 24 September.

Koffij. De op 20 dezer alhier gehouden veiling is zeer coulant afgegaan; zijnde de daarvan aangeboden 545945 bn. Java en 10077 bn. Padang tot ½, à 1 c. boven taxatie grif verkocht, zoodat zelfs op sommige nummers moest gekort worden. Goed ordinair werd betaald met 39½ c. en blijft daartoe vraag bestaan, alsmede naar de onzuivere nummers n°. 23, 24 en 25. Van de betere soorten zijn n°. 6, 9, 10, 11, 19 en 20 sterk gezocht. Vóór de veiling werden nog 800 bn. Java ex *Alcornoque*, tot geheimen prijzen afgedaan.

Ruwe Suiker. Voortdurend bleef eenige kooplast voor dit artikel bestaan, en zouden de omzettingen grooter geweest zijn, indien de houders, ten gevolge der verlies gevende prijzen tegenover de factuurswaarde, niet genoopt werden meestal op te slaan. Of zij hierdoor hun

doel bereiken zullen valt te betwijfelen. Wij vernamen alleen den verkoop van: 192 kn., n°. 13, slappe kwal., per *Rubens*, voetstoof f 35½; 86 kr., n°. 4, slap f 23; 446 kr., n°. 13, gedeeltelijk BS, ex *Addis*, f 35; 643 kr., n°. 16¾, ex *Diligentia*, f 33; 479 kr., factuur 8 à 16, per *Johannes*, f ¼ onder Juli, en 841 kr., per *dito*, n°. 13½, prijs geheim; 1000 kr., n°. 18, ex *Sir Charles Napier*, mede tot geheimen prijs. De veiling der N. H. M., morgen te Rotterdam te houden, zal verder den stand van het artikel voor het oogenblik bepalen. Van *Surinaamsch* werden circa 500 vn. verkocht; gemeen blond tot goed geel f 29 à f 31½.

Thee met weinig omgang. Door de lagere prijzen in Engeland werden eenige partijtjes ordinair Congo van daar aangevoerd. De tegen 14 dezer geannonceerde veiling van 500/8 kn. Congo heeft geen plaats gehad, daar deze partij vooraf tot geheimen prijs uit de hand werd afgedaan.

Specerijen blijven kalm zonder vraag, de prijzen zijn nominaal. NOTEN n°. 1. 100 c., n°. 2. 88, n°. 3. 60, n°. 4. 42 c.; FORSLIZ 75 à 78, NAGLEN 24 à 26 c.

In RIJST kwamen uit de eerste hand geen afdoeningen tot stand; de prijzen blijven echter onveranderd en de stemming is sedert eenige dagen weder iets vaster.

Tabak. Sedert onze vorige zijn bij inschrijving afgedaan 70 pakken Java, hoofdmerk *Tanah-Wangie* en *Amstel*, 686 pk. Java S. B. S., per *Metalen Kruis* en 88 pk. *dito* dito, per *Graaf Drik III*, 105 pk. *dito* K. L. per *Carolina* en 115 pk. *dito* dito, per *Joseph Busbey*. Aangevoerd van Samarang per *Johannes*, 589 pk. Java. Tegen den 4den October a. s. zijn in publieke veiling aangeslagen: 1515 pk. Java A S (Malang T R), 1356 pk. *dito* B I D L, 1214 pk. *dito* Djambean, 449 pk. *dito* A S (Malang), 400 pk. *dito* R S, 828 pk. *dito* B I D L, 201 pk. *dito* Tempeh, 150 pk. Java diverse merken, 185/mille *Manilla Cortados SIGAREN*, 135/mille *Cigarettes*. De voorraad op heden bedraagt: 5731 pk. Java.

Huiden. De stemming blijft goed; gebrek aan de gevraagde soorten belet echter de omzettingen. De op 20 dezer bij inschrijving aangeboden partijen Java Bander, als: 1500 st. ex *Charles Napier* en 670 st. per *Alyone* werden tot verhoogde prijzen toegewezen.

Droogerijen. In Kamfer is geen handel. *Japansche* tot 95 c. te koop, 90 c. zonde te bedingen zijn. *Chinesche* is niet aan de markt. *Tamarinde* blijft in dezelfde positie, is uiterst moeilijk te verkoopen, alleen puike kwaliteit zoude te plaatsen zijn, maar niet boven f 5. **Cubeben.** Zeilend word tot 110 c. veel aangeboden, maar de koopers zijn teruggetrokken. Lange *Peper* nominaal 33 c. *Cassia Ligna* vindt iets meer aftrek en bedingt voor kleine orders 56 à 60 c. *Cassia Ligna Vera*. In alle sorteringen met meer vraag, men betaalt thans voor de gewone grijze 16 ct., mooie grijze 26 c., geel met weinig smaak 20 c. krachtige gele 34 à 36 c. *Flor Cassiae* zeer schaarsche en 105 à 110 c. waard. *Oleum anisi stellati* lager aangeboden en zonde de niet meer dan f 4½, à f 4¾, kunnen bedingen. *Geconijste Gember.* Niets in omgaande, de waarde is naar kwaliteit 60 à 70 c. doch weinig puike was ter markt. *Japansche* was met geringen aftrek. Van tijd tot tijd wordt voor A f 39 en voor B f 38 bedongen. Bij partij zijn echter die prijzen op verre na niet bedingen. **O. I. Gum Elasticum.** De kooplust is weder aangewakkerd, voor loco waar i f 185 betaald; twee zeilende partijen te samen 360 piccolo zijn tot f 125 afgedaan. Op het oogenblik is niets aan de markt, ook niet zeilende. *Gutta Percha* zonder voorraad, naar kwaliteit 120 à 80 c. waard. *Gum Damar* meer gevraagd en met geretireerde houders. Onder 27½, à 28 c. is geen prima kwaliteit te koop; 26 ½, à 27 c. wordt vergeefs geboden.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	nummer gesign.	welke plaats aangedaan.	waarnaar bestemd.	Agenten.
Nov. 10	Nederl.	Amste dam.	G. Wugink.	419	Batavia.	30	Oct.	geen	Soerabaja
"	"	Will. Kr. d. Ned.	Zetteler (W. J. d. Bourgh.	399	"	31	"	"	"
"	"	Clipper.	Eschauzier.	95	Paseroean.	10	Nov.	"	"
"	Ned. Ind.	Miffré. Meelook.	Braie.	24	"	9	"	"	"
"	"	St. Padang.	A. Galjot.	101	Samarang.	10	"	"	"

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov. 12	Hamburgsche schoen.	Franz.	F. Catenhusen.	Amurriver.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Delfthaven.	Schaap.	In reparatie.	H. Kopersmit & Co.
"	Aegidia en Paulina.	Itz.	Nederland.	"
"	Argus.	J. R. Smit.	Amsterdam.	"
"	Helmere.	A. Reeson.	Onbepaald.	E. Ten Bruck & Co.
"	Stad Gouda.	dos Ruelles.	Onbepaald.	"
"	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
"	Amazona.	Abbiut.	"	"
"	Jupiter.	Burggraf.	Nederland	"
"	Jennetto Cornelia.	Verhoeven.	"	"
Engelsche	Alegona.	Grij.	On' epaald.	B. J. van Eck & CO.
"	Fearnot.	Fabritius.	Onbepaald.	"
"	Louise Kroonp. v. Zweden.	J. van der Linden.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Engelsche	Annie Archibald.	John Turney.	Onbepaald.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Meutor.	P. P. Duinker.	Amsterdam.	"
Pruiss.	von der Heijdt.	Neumann.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Bellatrix.	A. P. Sandberg.	Amsterdam.	"
Amerik.	Philomela.	Ellms.	America.	"
Engelsche	Orestes.	Gaj.	In lossing.	Hill Brookman & Co.
Nederlandsche	Billiton.	Ten Zeldam Genuwijk.	Nederland.	Mc Lennan & Co.
Nederlandsche	Joan Melchior Kempor.	Salm.	"	Mathieu Ebbs Roys & Co.
"	Susanne.	Vonik.	"	Anoniet & Co.
"	Salatiga.	H. F. Biechord.	Rotterdam.	"

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 12den November 1860.

AANVOER.

Van Batavia per het Ned. schip *Willem Kroonprins der Nederlanden*, kapt. W. J. de BOURGHELLIS ZETTELIER.
137 kisten Gouvernements goederen, 90,000 steenen GOUVERNEMENT, 9 kisten koopmanschappen, 12 vaten ijzerwaren, 1 kist monsters J. F. VAN LEEUWEN & Co: 3 kisten rijtingen en paardentuigen, E. TEN BRINK & Co: 100 ledige loggers, 16 kisten manufacturen, 1 kist monstern, 50 kisten koper, 10 vaatjes spijkers, 140 vaatjes teer, 100 vaatjes boter, SCHIMMELPENINCK & Co: 90 vaatjes boter, 248 hemmen, 25 vaatjes worst, 3 kisten rolpens, 1 orgel, 1 seraphine, 55 kisten bier, GEZAGVOERDER.
Van Paseroean per het Ned. Ind. schooner *Clipper* kapt. L. ESCHAUZIER.
57 stuks balken, Ouder.
Van Batavia per het Ned. schip *Daelwijk* gezagv. VAN DER PUTTE: 40 kisten gember, 25 kisten cognac, 73 arakleggers, MATHIEU. EBBS ROYS & Co.

Marktprizen.

SUIKER f 15½.
RIJST (CARGA) f 135 @ f 145.
Id. (WITTE) f 165 @ f 180.
ARAK f 40.
OLIE (KLAPPEN) f 25.
KADJANG MATTEN. f 9.
RUITING f 8 @ f 9.
WISSELKOUS 102½.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van groene onder-teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoelang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.